

Lov nr. 42 af 30. marts 1889 om oprettelse af et rigsarkiv og arkivbekendtgørelsen af 10. marts 1891 giver kommunerne ret, men ikke pligt, til at aflevere deres arkivalier til landsarkiverne. Denne bestemmelse er opretholdt i Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 29. april 1981 om kassation i kommunernes arkiver som ændret ved bekendtgørelse nr. 42 af 18. februar 1985 samt bekendtgørelse nr. 65 af 31. januar 1990 om kassation i amtskommunernes arkiver.

Det foreslås, at denne mulighed opretholdes, men at der kan fastsættes nærmere regler herom, bl.a. om vederlag for opbevaringen.

Kommunernes Landsforening har udtalt, at en bestemmelse, hvorefter kommunerne skal betale for opbevaring af deres arkivalier i statens arkiver, må forudsætte, at aflevering fortsat skal være en frivillig sag.

I det lovudkast, der i efteråret 1990 udsendtes til høring, var det foreslået, at amtskommunale arkivalier skulle være omfattet af en afleveringspligt til statens arkiver. Amterne har efter gældende praksis afleveret til landsarkiverne, og Rigsarkivet har understreget det ønskelige i at bibeholde en kontinuitet i forhold til tidligere afleveringer fra de indtil 1970 eksisterende statsamter. Det er i denne forbindelse påpeget, at man i en række tilfælde har udlagt sagområder til amtskommunal forvaltning for senere atter at lægge dem ind under statslig forvaltning.

Fra Amtsrådsforeningen påpegedes under høringen, at en afleveringspligt var en skærpelse i forhold til den gældende ordning, og at man af ressourcemæssige grunde måtte foretrække de gældende regler på området opretholdt.

Det er endvidere fra Københavns Kommune samt Frederiksberg Kommune blevet understreget, at det for såvel primærkommunale som amtskommunale arkivalier bør være frivilligt, om aflevering til statens arkiver skal ske.

På trods af de betænkeligheder, der er blevet udtrykt fra Rigsarkivets side, findes det rigtigt, jf. bemærkninger til § 4, at såvel primær- som amtskommuner selv kan træffe afgørelse om, hvorvidt arkivalierne i givet fald skal afleveres til et kommunalt oprettet og drevet arkiv eller til et landsarkiv.

Til § 16

Offentlige institutioner, der har arkivalier fra (andre) tidligere eller eksisterende statslige myndigheder i deres besiddelse, pålægges at underrette statens arkiver om sådanne arkivalier. Hensigten med bestemmelsen, der er i overensstemmelse med den

nuværende praksis, er dels at sikre, at sådanne arkivalier ikke på grund af uhensigtsmæssige opbevaringsforhold står i fare for at gå til grunde, dels at opnå oversigt over, hvilke statslige arkivalier, der opbevares i institutioner uden for statens arkiver. Derved sikres også, at disse arkivalier bliver kendt for offentligheden og kan stilles til rådighed for forskningen.

Til stk. 2

Der åbnes i bestemmelsen mulighed for, at institutioner uden for statens arkiver, hvor forholdene taler for det, kan opbevare statslige arkivalier efter nærmere aftale med arkivmyndighederne.

Til § 17

Private personer, der er i besiddelse af arkivalier fra tidligere eller eksisterende statslige myndigheder, pålægges som pligt at aflevere sådanne arkivalier til statens arkiver.

Bestemmelsen er i overensstemmelse med den siden Justitsministeriets cirkulære af 15. januar 1885 gældende praksis, hvorefter alle aktstykker, protokoller, regnskaber osv., som indkommer til eller fremgår af statens administration i videste forstand, som regel ikke retmæssigt kunne være i privates besiddelse eller genstand for salg eller privat disposition, og derfor efter forholdene er blevet indkrævet til statens arkiver. Det bemærkes, at statens arkiver i hidtidig praksis kun har indkrævet arkivalier fra private besiddere i de tilfælde, hvor der har foreligget en klar vindikationsret, og hvor forholdene i øvrigt har gjort det påkrævet.

Til § 18

Bestemmelsen vedrører såvel arkivalier, der kan opfattes som herreløse, jf. bemærkninger til § 29, som arkivalier fra tidligere eller nuværende statslige myndigheder, der forsøges solgt som privat ejendom ved offentlig auktion. Bestemmelsen lovfæster principperne i Justitsministeriets cirkulære af 15. januar 1885 til samtlige skifte- og auktionsretter samt politimestre om statens vindikationsret til sine arkivalier. Der henvises i øvrigt til § 8 i lov om offentlig auktion ved auktionsledere, jf. lovbekendtgørelse nr. 191 af 9. april 1986.

Til § 19

Det fastslås, at statens ret til sine arkivalier ikke kan bortfalde ved hævd eller ekstinktion. Bestem-